

Nr 794

Av herr **Hermansson m. fl.** om höjning av arvs- och gåvoskatten samt förmögenhetsskatten.

(Lika lydande med motion nr 710 i Första kammaren)

Vid riksdag efter riksdag har den kommunistiska gruppen krävt en skärpning av beskattningen av stora förmögenheter och stora arv. Vi har påvisat hur förmögenhetskoncentrationen fortsätter och alltmera fördjupar klyftan mellan de mycket rika och den stora majoriteten av folket. Våra konkreta förslag till skatteskräpningar har dock avvisats.

Den allt intensivare debatten om de stora förmögenhetsskillnaderna ledde till tillsättandet av kapitalskatteberedningen år 1967, som har till uppgift att företa en översyn av såväl den årliga förmögenhetsbeskattningen som arvs- och gåvobeskattningen. Utredningen fortsätter sitt arbete även under 1969.

Samtidigt som frågan utreds fortsätter emellertid förmögenhetskoncentrationen. Dess omfattning kan illustreras med några uppgifter ur 2/1969 av tidskriften *Veckans affärer* under rubriken *50 000 tillhör allt rikare »överklass» i Sverige*. Tidskriften presenterar följande röntgenbild av överklassens anatomi:

4 000 miljonärer och mångmiljonärer,
11 000 halvmiljonärer (förmögenheter mellan 500 000 och 999 999 kronor,
35 000 kvartsmiljonärer (250 000—499 999 kronor).

Bland dessa 50 000 rika finns 16 000 stora aktieägare. De har var och en aktier värda minst 200 000 kr. och tillsammans 65 procent av alla aktier som ägs av enskilda personer. Bland de rika finns också ett övre skikt:

Ett tiotal personer som var och en har en förmögenhet på över 20 miljoner kronor.

Ett femtiotal med förmögenheter mellan 10 och 20 miljoner kronor.

Ca 140 som äger mellan 5 och 10 miljoner kronor.

Sedan andra världskrigets slut har antalet privata miljonförmögenheter ökat med i genomsnitt 150 per år. Men det är en ökning som accelererats. I början av perioden var ökningen ca 80 miljonärer om året — de senaste åren har den varit 300. 1960 års allmänna skatteberedning räknade med att det år 1970 skulle finnas 2 950 beskattningsbara miljonförmögenheter ägda av privatpersoner. Redan 1966 var siffran uppe i 3 560, och prognosen pekar nu på att Sverige i början av 1970-talet kommer att ha över 5 000 enskilda miljonförmögenheter.

Till invändningen att det skulle vara naturligt att miljonärernas antal ökar med inflation och försämrat penningvärde, anför *Veckans affärer*:

»Vi har vänt oss till en skatteexpert för att få bevis för eller argument mot denna hypotes. Om man räknar om gårdagens toppförmögenheter i dagens priser, så finner man:

att Sverige hade 3 600 miljonärer 1945 mätt med 1968 års mått,

att antalet miljonärer, omräknat på detta sätt, hållit sig ganska konstant under större delen av 1950-talet fram till mitten av detta decennium för att på de senaste åren öka kraftigt,

att landet, trots penningvärdeförsämringen, berikats med ca 400 'inflationssäkra' miljonärer.

att en procent av de rikaste i riket ägde 15 procent av alla förmögenheter 1945 och 18 procent i fjol.»

Att helt bryta förmögenhetskonzentrationen är möjligt endast genom ett starkt vidgat samhälleligt ägande av företag och produktionsmedel. Men detta står inte i motsättning till att man genom skattepolitiken kan motverka den allt mera ojämna fördelningen av förmögenheterna, som står i skriande kontrast till tal om jämlikhet och solidaritet mellan olika folkgrupper. Den nuvarande beskattningen såväl genom den årliga förmögenhetsskatten som genom skatten på gåvor och arv måste anses som synnerligen låg. Den har i realiteten mildrats under de senaste åren.

Enligt vår åsikt bör en skärpning av skatten på stora förmögenheter och arv införas som en provisorisk åtgärd oavsett de resultat som kapitalskatteberedningen kan komma till. Det handlar här om en rättvisefråga av stor betydelse.

Beträffande höjningen av arvs- och gåvoskatten bör den vara av sådan storleksordning att statens intäkter ökar med ca 50 procent (för budgetåret 1969/70 beräknas en inkomst av 210 miljoner kronor med nuvarande skattesatser). Inkomstillskottet för statskassan skulle alltså bli ca 105 miljoner kronor för helt budgetår. Det hemställs att vederbörande utskott vid förord för motionskravet utarbetar lämpliga skatteskalor.

Beträffande höjningen av den årliga förmögenhetsskatten bör den ske efter den skatteskala som redovisas i bilaga till motionen. Uttag enligt denna beräknas ge statskassan ett inkomstillskott av ca 265 miljoner kronor för helt budgetår.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs,

att riksdagen måtte besluta

dels om en höjning av arvs- och gåvoskatten med i genomsnitt 50 procent varvid vederbörande utskott förutsättes utarbeta lämpliga skatteskalor,

dels ock höjning av förmögenhetsskatten i enlighet med bifogade bilaga.

Stockholm i januari 1969

C. H. Hermansson (vpk)

Gunvor Ryding (vpk)

Eivor Marklund (vpk)

Bilaga

Förslag

till

Förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att 11 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt skall erhålla följande lydelse på sätt nedan anges.

11 §.

I mom. Statlig förmögenhetsskatt — — — familjestiftelse utgöra: när den beskattningsbara förmögenheten överstiger

150 000 men icke 200 000 kr.:	500 kr. för 150 000 och 1,5 % av återstoden
200 000 men icke 400 000 kr.:	1 250 kr. för 200 000 och 2 % av återstoden
400 000 men icke 1 000 000 kr.:	5 250 kr. för 400 000 och 2,5 % av återstoden
1 000 000	20 250 kr. för 1 000 000 och 3 % av återstoden